

Valundersökningen, Europaparlamentsval

2004

ME0111

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Medborgarinflytande

A.2 Statistikområde

Allmänna val

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Kontaktpersoner: Richard Öhrvall

Telefon: 08-506 941 58

Telefax: 08-506 949 34

e-post: valstatistik@scb.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån

Kontaktpersoner: Richard Öhrvall

Telefon: 08-506 941 58

Telefax: 08-506 949 34

e-post: valstatistik@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om vissa personregister för officiell statistik.

A.8 Gallringsföreskrifter

Valundersökningen bibehålles som personregister och avidentifieras i slutet av år 2009. Data i avidentifierad form bibehålles tills vidare.

A.9 EU-reglering

Ingen

A.10 Syfte och historik

Syftet är att producera statistik över väljarbeteendet vid valen till

Europaparlamentet. Datamaterialet ska vara hållbart för den forskning och användning som kommer att efterfrågas under en lång framtid.

Valundersökningar (ibland även benämnda "valbeteendeundersökningar") har i samarbete med Statsvetenskapliga institutionen vid Göteborgs universitet genomförts vid alla ordinarie riksdagsval sedan 1956. Även Europaparlamentsvalen sedan första valet 1995, liksom folkomröstningarna 1957, 1980, 1994 och 2003 ingår i mätserien.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är de politiska partierna, organisationer, massmedia, den samhällsvetenskapliga forskningen och den politiskt intresserade allmänheten. Resultaten används för att belysa den demokratiska processen, det politiska livet och medborgarnas politiska engagemang.

Valstatistiken kommer för en lång framtid utgöra en grund och en tillbakablick på viktiga skeenden i svensk politik och demokrati.

A.12 Uppläggning och genomförande

Valundersökningarna i samband med Europaparlamentsval är, till skillnad från valundersökningar i samband med riksdagsval, inte utformade som panelundersökningar. Europaparlamentsvalsundersökningarna är eftervalsundersökningar.

Urvalet vid 2004 års valundersökning i samband med Europaparlamentsvalet bestod av 2 692 personer.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

-

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av röstberättigade svenska medborgare bosatta i Sverige i åldrarna upp till och med 80 år.

1.1.2 Variabler

För att minska intervjutiden hämtas uppgifter om personnummer, namn, adress, bostadsort, födelseort och inkomst från SCB:s register över totalbefolkningen. Från SCB:s register över befolkningens utbildning hämtas uppgifter om avslutade utbildningar. Från vallängderna hämtas uppgifter om deltagande vid de allmänna valen 2002 och vid folkomröstningen 2003.

Ett antal variabler som baseras på intervjusvar tas dessutom fram, exempelvis:
Partiidentifikation
Utbildningsnivå

Kunskaper om politik
Intresse för politik
Åsikter i politiska sakfrågor

1.1.3 Statistiska mått

Olika statistiska mått används för att analysera väljarbeteenden, t.ex. antal, andel (procent), summa/aggregat, differenser, variationskoefficienter, variationsbredd, korrelationskoefficienter (R^2 , Pearsons r , η^2) och index. Dessutom används olika former av regressionsanalys m.m.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Genom dessa undersökningar redovisas röstbeteendet i olika befolkningsgrupper, t.ex. efter kön, ålders, inkomst, utbildning, yrke, facklig tillhörighet m. m. Vidare redovisas en mängd uppgifter insamlade genom intervjuer kring röstbeslutet åsyftande att belysa bakgrunden till väljarbeteenden, bl.a. redovisas partibyten från föregående val.

1.1.5 Referenstider

Perioden strax efter Europaparlamentsvalet den 13 juni 2004, eller mer exakt perioden 14 juni – 30 september år 2004.

1.2 Fullständighet

Godtagbar fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Valundersökningen är grundad på uppgifter från ett urval av de röstberättigade. Detta medför att de uppgifter som finns angivna i tabellerna är behäftade med slumpfel.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Valundersökningarnas population består av röstberättigade svenska medborgare i åldrarna 18–80 år boende i Sverige. Urvalet vid 2004 års undersökning drogs från SCB:s befolkningsregister som ett obundet slumpmässigt urval (OSU) omfattande 2 692 personer (nettourval).

2.2.2 Ramtäckning

Ramtäckningen är god.

2.2.3 Mätning

Data insamlas framför allt via besöksintervjuer, men de förkortade och de extremt förkortade intervjuerna är genomförda via telefon.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfallet vid 2004 års undersökning uppgick till 22,0 procent, vilket kan delas upp i de personer som inte kunde nås (8,6 procent), de personer som vägrade ställa upp för intervju (11,1 procent) och de personer som var för sjuka för intervju eller motsvarande (2,3 procent).

Av de genomförda intervjuerna genomfördes 54 procent som fullständiga intervjuer, 10 procent som förkortade intervjuer och 37 procent som extremt förkortade intervjuer.

2.2.5 Bearbetning

Olika registeruppgifter har matchats på datamaterialet. Även uppgifter om valdeltagande vid allmänna valen 2002, vid folkomröstningen 2003 och vid valet till Europaparlamentet 2004 har lagts på. Materialet har därefter analyserats med hjälp av olika statistiska metoder.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

För varje procenttal har ett osäkerhetstal beräknats. Osäkerhetstalet är halva 95-procentiga konfidensintervallet för skattningen.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningsfrekvens: Varje val till Europaparlamentet

Publiceringsfrekvens: Efter varje val till Europaparlamentet

Uppgiftsinsamlingsfrekvens: I samband med varje val till Europaparlamentet

3.2 Framställningstid

12-15 månader

3.3 Punktlighet

God.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Redovisning av väljarbeteende har gjorts på ungefär samma sätt sedan den första valundersökningen genomfördes år 1956. När det gäller Europaparlamentsval har valundersökningar genomförts sedan det första valet år 1995.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Det har varit ambitionen att så långt det är möjligt hålla fast vid de definitioner och indelningar som görs vid valundersökningarna. Därför finns för de flesta mått långa tidsserier att tillgå. Naturligtvis kan internationella jämförelser försvåras pga. olikheter i politiska system, valsystem, regler om röstplikt etc.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Valresultat, Allmänna val
Valdeltagandeundersökningen, Allmänna val
Nominerade och valda, Allmänna val
Valundersökningen, Europaparlamentsval
Valresultat, Europaparlamentsval
Valdeltagandeundersökningen, Europaparlamentsval
Valundersökningen, Folkomröstningar
Valresultat, Folkomröstningar
Valdeltagandeundersökningen, Folkomröstningar

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Resultaten av 2004 års valundersökning publiceras i *Valet till Europaparlamentet 2004* (Sveriges officiella statistik, SOS). Publikationen gavs ut i december 2005 och finns tillgänglig i såväl tryckt som elektronisk form. Dessutom publiceras under år 2006 boken *Europaval*, vilken baseras på valundersökningen 2004 och syftar till att än mer omfattande beskriva väljarbeteenden. Boken är skriven av Sören Holmberg och Henrik Oscarsson vid Göteborgs universitet, och den ingår i SCB:s skriftserie.

Datamaterialet arkiveras i avidentifierad form hos Svensk Samhällsvetenskaplig Datatjänst i Göteborg. Materialet kan utlämnas till forskare, se nedan.

5.2 Presentation

Resultatpublikationerna består av text, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

Datamaterialet arkiveras i avidentifierad form hos Svensk Samhällsvetenskaplig Datatjänst i Göteborg. I samband med arkiveringen görs även en dokumentation av materialet.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Datamaterialet arkiveras i avidentifierad form hos Svensk Samhällsvetenskaplig Datatjänst i Göteborg. Materialet kan utlämnas till forskare. Ansökan om utlämnande ställs till Svensk Samhällsvetenskaplig Datatjänst, se www.ssd.gu.se. Ansökan om utlämnande prövas av primärforskare och SCB.

5.5 Upplysningstjänster

Det kommer en strid ström av förfrågningar om uppgifter som finns att hämta i valstatistiken - både sådana som omedelbart kan besvaras och sådana som kräver en del tid och arbete att ta fram. Förfrågningar besvaras dels av de personer som direkt arbetar med valstatistiken på SCB, dels av upplysningstjänsten vid SCB.

